

החברותא

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 237 גס"ד ערש"ק פרי' נח (ראש חודש) ל' תשרי תשס"ה

פנינים יקרים

אלה תולדות נח (י' ב')... לפי כשהאדם סובר בעצמו שהוא צדיק או נופל ממדרג' אף אם היה באמת צדיק, ע"י המחשבה הזאת הוא נופל ממדרגה שלו, אבל כשהאדם אף שהוא צדיק הוא סובר במחשבתו שלא יצא עדיין י"ח כל צרכו והוא בעצמו ולבו כדבר הדמיון ותמונה שלא בא עדיין אל שורש ועצם העבודה אז הוא שבע ודשן במדרגתו יעמוד חזק וקים הולך ומוסיף... וזה רמז לנו הפסוק שאם תסבור אתה בעצמך שצדקת עדיין לא פעלת כלום כיון שנפל לך זאת המחשבה עדיין לא נכנסת אל העבודה העיקרית אלא כמו תולדה וזהו אלה תולדות נח ר"ל שאינו אלא תולדה כנ"ל באם יסבור בעצמו נח איש צדיק ותמים.

אלה תולדות נח נח איש צדיק תמים (י' ב') נח היה תחילה איש צדיק תמים ולבסוף ויחל נח איש הארמה אבל במשה רבנו כתוב תחלה איש מצרי ולבסוף איש האלקים משום שנאמר מוכיח אדם אחרי חן ימצא ממחליק לשון, שזה משה שהוכיח מקודם לעם ישראל ואח"כ הוכיח את הקב"ה שימחול לישראל ולכן זכות הרבים תלוי בו כמו שאמרו חז"ל באבות משה זכה וזיכה את הרבים זכות הרבים תלוי בו כמו שנאמר צדקת ה' עשה ומשפטיו עם ישראל.

אלה תולדות נח נח (י' ב') על ידי שהיה נוח לבריות זכה להיות נח למקום. את האלקים התהלך נח (י' ב') הרבוק בה' בכל עת אינו כועס לעולם אלא הוא תמיד נח. הרמז את האלקים התהלך-אם מתהלכים תמיד את האלקים - נח...

את האלקים התהלך נח (י' ב') פרש"י בדורו של אברהם לא היה נחשב לכלום. שהרי היה לומר ענוה כך שבעניני עצמו לא היה נחשב לכלום.

קץ כל בשר (י' יג') אותם שאינם אלא בשר בלבד ללא רוחניות הגיע קצם - קץ כל... זרע וקציר (ח' כ"ג) זרע הוא צמצום ואילו קציר הוא הרחבה ללמדנו כי ככל שהאדם מצמצם עצמו כך יזכה לעומת זה להרחבה.

שפך דם האדם באדם דמו ישפך (י' ט') אף המלכין פני חברו למרות שאינו הורגו שהרי הוא חי באדם. בכל זאת הוא בכלל שופך דם האדם ור"ל.

עבד עבדים יהיה לאחיו (ט' כ"ה) קללתו של חם הוא שיודקק לממוצע, בנגוד לישראל המקבלים השפעה ישירה ממנו יתברך שמו.

ויהי כל הארץ שפה אחת (י"א א') מכיוון שהאחדות היתה רק שפה אחת דהיינו מן השפה ולחוץ ואלו בלבם רחק איש מרעהו לפיכך לא יבצר כל אשר יזמו לעשות.

וימת חין על פני תרח אביו (י"א כ"ח) פרש"י הרן יושב ואומר בלבו אם אברהם נוצח אני משלו ואם נמרוד נוצח אני משלו וכו'. הרן מת ככבשן האש משום שהיה חי בספיקות ובכך גרם לסילוק השכינה וסילק ההשגחה הפרטית עליו.

ושם אשת נחור מלכה בת הרן אבי יסכה (י"א כ"ט) פרש"י יסכה זו שרה על שם שסכתה ברוח הקודש. הרן אותיות רנה אבי יסכה ה'רנה' מוליד רוח הקודש, וזהו שרה שסכתה עליה רוח הקודש בכח השמחה שהרן השרה עליה.

אל הארץ אשר אראך (י"ב א') גם בענינים ארציים וגשמיים טמונה קדושה - אשר אראך שתזכה לראות בכל דבר את הניצוץ הקדוש שבו.

לך לך וכו' (י"ב ה') פרש"י להנאתך ולטובתך... אל תטעה לחשוב שעליך לפרוש מעניני העוה"ז, אדרבה להנאתך ולטובתך. אך שתנאי אחד שתקדש את ההנאות והטובות של העוה"ז...

שיחת הרא"ש זיע"א ע"פ פ"ר הראשית קל"ה, נכתב ע"י ה"ל"א.

יהי - ויהי

לאחזו את הבחירה ולהביאו למצב של לבי חלל בקרבי, דהיינו שהוא מגיע דרך ההתבוננות בבחירה שלו לביטול הכי חזק שהוא המצב של לבי חלל בקרבי. ואז יש לאדם השלימות בתוך הבריאה דהיינו בתוך כלל הבריאה שהוא מציאות הוי' שמהווה את הבריאה.

הרבש"ע אמר יהי אור ויהי אור (בראשית א ג) אותו הדבר הרבש"ע רוצה מאתנו, מה הפשט ויהי...? בלי מחלוקת! ששמעו לקול הרבש"ע כך הרבש"ע רוצה מאתנו שנהיה באחדות בלי מחלוקת.

נתבונן ונראה מה יסוד השמים - אש ומים - שני נגודים אש לא סובל מים ומים לא סובלים אש ובשמים זה סובל את זה, כי הרבש"ע הוא כללי ולכן הצווי שלו נהיה מציאות של "ויהי" סאיז גווארין (נעשה) זוהי עובדא. באותו אופן עלה במחשבה לברא תחתונים. שהתחתונים יהיו כמו העליונים. מה עשה הקב"ה כדי שמציאות התחתונים יהיו כמוהו? נתן באדם חרון אף שהוא בחינת אש וברא מי תהום, זה אינו סובל את זה כי חרון אף יש בכח האש להרוס את הקיים ובכח מי התהום יש קיום לבריאה והאדם בכח הבחירה שלו צריך להיות כמו העליונים להיות כללי ולסבול זה את זה.

אין הכוונה שהתחתונים יהיו כעליונים ושיהיה להם בכח הבחירה לומר ויהי ושיהיה, כי זה לא שייך רק כלפי הרבש"ע, וכבר פתח הקב"ה במתן תורה את שבעת רקיעים והתהום והראה שהוא אחד. ואם גם אני יאמר ויהי ויהיה, אם כן יש שנים ולא

התורה והעולם תלויים בכלל ישראל, התורה מתחילה בספורים על בריאת העולם, חטא אדם הראשון, קין והבל, המבול ועוד. מתוכם באים ההוראות על פרו ורבו, מילה, גיד הנשה ועוד. נראה שההוראות והמצוות הם הפרטים שצריכים לקיים ודרך אגב מספרים על כלל הבריאה וההנהגה. אבל העיקר מה שהרבש"ע תובע מאתנו הוא להתחבר לכלל של הבריאה. לכאורה היה צריך להתחיל את התורה מהחדש הזה לכם שמתחלת במצוות שנצטוו ישראל (עין פרש"י בהתחלת התורה) ומוזה שהתחיל בבראשית רואים אנחנו שבלי כלל אין התחלה. הגם שפר' מילה וגיד הנשה נאמרו לפרטיהם אבל התכלית של המצוות הפרטיות כדי שהפרט יהיה כלל. לכך, התחיל התורה בבראשית ולא בהחדש הזה לכם.

ההתחלה הוא זה מה שהרבש"ע תובע מאתנו שאם אנו רוצים התגלות אלקי על כל העולם אנו צריכים להתחיל בכלל, ומהו הכלל? אחדות! שיהיה בינינו אחדות כי בלי אחדות לא יכול להיות ההתגלות. וכן אמר דוד המלך ע"ה (תהלים קיט): לבי חלל בקרבי, והוא כשהאדם מגיע למציאות של אחדות הוא נהיה כללי ואז מתקיים בו לבי חלל בקרבי, זאת אומרת שנהיה מציאות שלמות הוי', וכמו שהאדם יכול להיות בשלמות בכח האחדות כך הוא יכול להיות בשלמות דקדושה.

מה השלמות של הקדושה תובעת מאתנו? שיהיה ע"י הבחירה בשלמות כזאת שיכול

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

237
א

המשך מעמ' קודם

בהעלמה כך הוא תובע מהגוף שכל אחד יהיה כמוהו מציאות כללי והיא בכח הבטול המוחלט אשר תוצאותיה אחדות שהוא התחברות לכלל התחלת הבריאה.

הקב"ה ברא את האדם בדמותו ובצלמו כמו שכתוב (א', כ"ו) ויאמר אלקים נעשה אדם בצלמנו וכדמותנו, הרי שהקב"ה ברא את האדם כמוהו והוא תובע מהאדם בבחינת הבחירה כמו שכתוב (ב', ט"ז) מכל עץ הגן אכול תאכל, ושהכוונה היא כך: הקב"ה אמר לאדם כמו שהקב"ה למעלה כן יהיה האדם למטה דהיינו כמו שלמעלה אש ומים סובלים זה את זה כך גם למטה יסבול האדם את בחינת האש חרון אף שבווער כל היום, ושהמים התחתונים יסבלו את האש, וכן שיסבלו יחד מים עליונים עם מים תחתונים. וכמו במים העליונים קיימו ציווי שנעשו שמים, היינו שאש ומים סובלים זה את זה כדרשת חז"ל (חגיגה יב) שמים - שם מים שמים אש ומים, כן תובע מאתנו שנהיה בחינת משיח שיהיה אצלנו בחינת אחד שלא יצא מאתנו חרון אף שיוכל להיות "הס קטגור וקח סגור מקומו" (מתפלת יום כפור).

מה הכוונה בבקשה הס קטגור וקח סגור מקומו? הקב"ה תובע מאתנו להיות בבחינת כמוהו, וכמו שהוא נעלם כך צריכים להיות בבטול מוחלט שאינו מציאות ומכיוון שהטבע שלנו הוא להיות בתחושה גופנית וגם בטבע אנו נמשכים לחרון האף שהוא האש של הגוף. לכן תבע הקב"ה מאתנו שנעשה ההיפך מתאונתנו וההיפך מרצוננו, דהיינו שנאמר לחרון אף שלנו שאנו חפצים שהאש והמים יהיו אחד למרות שאנו במציאות של אנוש. בכל זאת האדם רשאי

אחד והלא הקב"ה רצה להראות שהוא כללי אחד. אלא מה שהקב"ה רוצה שהתחתונים יהיו גם בבחינת "ויהי" הכוונה הוא כך, שהאדם יגיע לשלמות הבטול שאינו מציאות כלל דוקא מתוך ההתבוננות בבריאה הגשמית - הגוף. ומה היא ההתבוננות? כשהרבש"ע אמר "ויהי" לא אמר בתור מציאות עצמית דהלא הקב"ה אינו גוף ולא ישיגוהו משיגי הגוף ואין לו שום דמיון כלל. אלא היות ובפועל נבראו שמים וארץ בתור גוף ומטרתם שבני אדם יראו דוגמאות של מציאות גוף על מנת להתבונן לראות ולהכיר את מי שאמר והיה עולם, וזאת ללמוד אנו כי הצווי ויהי הוא אך ורק כדי שיכלו לראות דוגמאות של מציאות גוף כי אילולא זה לא שייך ציווי דהלא הוא יתברך שמו כללי כי הכל נכלל בו. הרי שויהי האמורה בתורה אינו מבטא את המציאות העצמית וממילא מה ששייך צווי אינו אלא לשבר את האזון כדי שאנחנו נוכל להגיע לקדושה באותו דרגה של קדושה הנעלמת מאתנו ושקיימת בבריאה.

איך יכול האדם שהוא מציאות גוף להגיע לקדושה בדרגת הקדושה הנעלמת? הרא"ש הסביר, דהנה הקדושה עצמה אינה צריכה לצווי כי היא נעלמה רק אצל האדם צריך להיות צווי כי אני גוף ולא נעלם ובגוף לא שייך לומר שאמר הקב"ה יהי ע"י העלמה ונהיה גוף. דהלא הגוף הוא גוף נראה ומגושם. אלא שהקב"ה רוצה שאצל בני האדם יגיע הגוף להיות בביטול, זאת אומרת שיהיה אצל האדם (בכח ההתבוננות בבחירה) אותה בחינה של העלמה כמו שהוא יתב"ש אמר ויהי

המשך מעמ' קודם

הוי", וזה תכלית הבריאה שהרבש"ע ברא עולמו שהגוף יגיע לכוזה שלמות ביטול כמוהו, וכמו שלא שייך אצל הרבש"ע הכנעה שאין לפני מי, כך האדם צריך להגיע שאין לפני מי להכניע כי הגיע לבטול המוחלט ונהיה בחינת הוי' שלמות בבחינת גוף, והוא שליט בעליונים ובתחתונים במציאות הוי' יותר מההוי' של המלאך כי המלאך הוא בלי בחירה והגוף מגיע לזה ע"י הבחירה, זאת אומרת שהכניע את כל המציאות ששייך אצל האדם להכניע, את הכל הכניע האדם לבחינת אחד ועל ידי זה נהי' ה' אחד ושמו אחד זאת אומרת שהאדם נראה כשליט חוצפא כלפי שמיא שאומר יהי-ויהי בבחינת צדיק גזור והקב"ה מקיים ושאמירתו יותר חזק ממלאך.

(פאשק יב/א כ"ג"ה)

לצוות לאני שלו להיות באחדות. כי כמו בעליונים מתחברים האש והמים בכח האמירה יהי-ויהי כך כשנגיע לביטול מוחלט של האני הגשמי או נגיע לבחינת יהי ויהי שאז נהיה האדם בבחינת אש ומים ששניהם נהיו אחד. וזהו הס קטגור וקח סגור מקומו דהיינו מה שתמיד מוגדר קטגור כי אי אפשר להם להיות ביחד הופך להיות סגור כי האש והמים מתחברים ביחד וממילא אין כל מקום לקטרוג.

כאשר האדם מגיע לבטול המוחלט של האני בבחינת גוף וכביכול בחינת הוי' נהיה כאחד או הוא בבחינת חוצפא כלפי שמיא. זאת אומרת כמו שהרבש"ע יחיד בעולמו ועושה כרצונו ולא שואל לאף אחד ואם יצדק מה יתן לך, ומי יאמר לך מה תפעל כי כל דבר צריך להכנע לפניו, כך כשהאדם מגיע לבחינת כללי או הוא נהיה בחינת שלמות

שהשמחה במעונם

הר"ר בן ציון קלר ומשפ' להולדת הנכדה
הר"ר שלמה קלר ומשפ' להולדת הבת
הר"ר יעקב קרליץ ומשפ' להולדת הנכדה
הר"ר אליהו אלישיב ומשפ' להולדת הבת
הר"ר צבי הערש וייסמאן ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר מרדכי כהן ומשפ' להולדת הנכדה
הר"ר שמחה ברזל ומשפ' להכנס הבן בעול המצוות

ה"ל ע"י
משרכת החברותא
רח שני 3
02 - 5829688
02 - 5325477:מס
ת.ד. 5080
ירושלים 91050

לעילוי נשמות

ר' יעקב רב ב"ר אהרן שמואל הלוי פלדמן ז"ל
נלב"ע ל' תשרי תש"ס ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע